

ANDORRA 2003

Abychom si zpestřili pobyt na španělském pobřeží Costa Brava, rozhodli jsme se, že si uděláme výlet do Andorrského knížectví, které bylo vzdáleno od našeho letoviška pouhých 300 kilometrů. Jelikož Janinka se zná s místními Španěly, nebyl problém požádat Juliana, aby si udělal výlet s námi, a tím pádem mohl vzít i svoje auto. O dopravní prostředek jsme měli postaráno. Nakonec nás jelo pět: Janinka, Martin, Jirka, Julian a já.

Plánovali jsme návštěvu Andorry na 7 hodin, abychom si výletu užili, chtěli jsme vyrazit v 6.00 hodin ráno, ale byli jsme rádi, když jsme vyrazili po půl sedmé. Zpoždění nám nevadilo, neboť jsme si říkali, že za tři hodiny budeme v knížectví. Tak jsme od moře pomalu stoupali k Pyrenejím. Projeli jsme pár zajímavých španělských měst (Besalú, Olot) a už se před námi začaly zdvíhat Pyreneje. Po třech hodinách jsme začali stoupat klikatou silničkou nahoru. Julian, jako správný Španěl dospával tak brzké vstávání (řídil tedy Jirka), si zabořil hlavu do mých žeber a pravidelně odfukoval. Teplota v autě vzrůstala. Klimatizace nefungovala, a když jsme otevřeli okénko, proudil do auta s čerstvým horským vzduchem zápach benzínu.

Jako malému se mi dělalo v autě špatně, ale s věkem to ustalo. Teď však opět se bolesti hlavy a žaludeční nevolnost přihlásily. Naštěstí jsme již vystoupali do sedla v nadmořské výšce 1800 metrů. Tam jsme zastavili a udělali si zdravotní přestávku. Očekával jsem chlad, ten se však nedostavil. Naskytl se nám krásný pohled do údolí, to údolí však ještě zdaleka nebylo údolím andorrským. Toto údolí lemovaly zasněžené vrcholky Východních Pyrenejí. Nadýchali jsme se čerstvého horského

vzduchu a serpentunami jsme sestupovali dolů do údolí. K hranicím Andorry nám zbývalo asi 70 kilometrů.

Projeli jsme městem Seu de Urgell, které je pro Andorru důležitým španělským městem a už jsme mírně stoupali k hranicím Andorry.

Andorra je od roku 1993 samostatným státem. Oficiální název zní Andorrské knížectví. V Andoře však není knížecí rod, a proto knížaty jsou francouzský prezident a biskup ze Seu de Urgell. Tato knížata jsou zastoupena vikáři, kteří již v Andoře sídlí. Andorra je členem OSN, ale není členem Evropské unie. Je to paradox, neboť Francie i Španělsko v EU jsou. Nevím, zda Andořané touží po vstupu do EU, ale na hranici mají poutač, ohlašující výsostné území Andorry. Ten poutač je na modrém pozadí a název Andorra je olemován dokola žlutými hvězdami, přesto je poznat, že to není regulérní znak EU. Ač má Andorra se

Španělskem mimořádné vztahy, přesto hranice funguje. Vlastně jsme na tu chvíli vystoupili z EU a tato hranice je hranicí vnější. Do Andorry nás pustili bez problémů. A tak jsme pokračovali údolím nahoru. Hned od hranice následovala jedna benzínová čerpací stanice za druhou, je to dáno daňovou a celní politikou knížectví. Benzín je tu skoro o 30% levnější než ve Španělsku. Celá cesta údolím do hlavního města

Andorra la Vella vede zastavěnou plochou, ani nepoznáte, kdy končí hraniční prostor a začíná městečko Sant Julià de Lòria, a kdy toto městečko přejde v další městečko Santa Coloma a to už v hlavní město. Nutno říci, že jsme přijeli do Andorry po 4 hodinách a v pondělí. Provoz tu byl hustý, dopravu řídili policisté a policistky ve slušivých červenočerných uniformách. V hlavním městě, mimochodem je to nejvýše položené hlavní město Evropy (1209 m. n. m.), byl problém se zaparkováním, jako všude jinde v Evropě. Andorra la Vella je stísněné hlavní město obklopené Pyrenejemi. Probíhají jím dvě rušné ulice, na kterých jsou umístěné

obchůdky s levnou elektronikou. Mě však nákup elektroniky nezajímá, sháněl jsem pohledy a následně poštu, abych mohl z tohoto malého knížectví (rozlohou je o něco málo menší než Praha) poslat pozdravy domů do vlasti. Měl jsem trochu strach, neboť dřív existovaly v Andoře dvě pošty: španělská a francouzská a člověk si musel dát pozor, přes které okénko pošty pohlednici podává k odeslání. Na poštu jsem nedorazil, tak nevím, jak funguje. Ale známky jsem sehnal v informačním kiosku na náměstí. Jsou o něco dražší než v EU (jedna známka stojí 76 evrocentů). Jelikož na známkách byla uvedena pošta Knížectví Andorra, tak si myslím, že tento problém je již vyřešen. Známky jsou pěkné a velké,

takže se vyplatí si jich pár koupit. Zvlášť když chcete poslat pohled z Andorry. Slunce nám krásně svítilo a my jsme se rozhodli, že podnikneme pěší túru po andorrských Pyrenejích.

Nasedli jsme zpátky do vozu a řídil Julian, neboť byl již prospaný. Stoupali jsme údolím vzhůru přes Les Escaldes do Encampu a odtamtud jsme začali opět serpentínami zdolávat úbočí. Zaparkovali jsme a pěšky jsme vyrazili k jezeru Engolasters. Překvapením bylo, že cesta, po které jsme šli, byla uzavřená. Místní Andořané nám však říkali, že není problém, že se dá projít.

Musím zde poznamenat, že konverzaci s místními obyvateli měla na starosti Janinka, která bez problémů hovoří španělsky a umí i katalánsky. Katalánština je hlavním úředním jazykem Andorry, další úřední jazyky jsou španělština a francouzština.

Na cestě byla sice těžká pracovní technika, ale projít jsme opravdu mohli. Andořané totiž zpevňovali svahy a prorazili skálou tunel. Po projití tunelem se nám naskytla krásná andorrská panoramata. Vzduch byl provoněn andorrským pyrenejským jarem. A začaly se nám nad hlavou honit mraky. Vypadalo to na bouřku, ale jakoby zázrakem se mraky nad Andorrou rozdělovaly a pluly nad Francii či Španělsko. Malebnosti Pyrenejím to však neubralo.

pleso. U jezera nebyla ani jedna lavička se stolkem, takže mi nezbylo než psaní pohledů odložit na jiné méně romantické místo. Při cestě nazpět jsem si našel dřevěnou lavici se stolkem a tam jsem mohl napsat pohledy do vlasti.

Krásné výhledy se nám naskytly i při pohledu do údolí na městečko Encamp. Túra byla asi pěti kilometrová, takže po hodině jsme dorazili k jezeru. Jezero mělo zrovna podstav, ale nám to nevadilo. Nacházelo se vysoko nad údolím a svým tvarem a polohou mi připomínalo Mořské oko či nějaké horské

Když jsme se vrátili k autu, začal jsem řešit, kam s pohledy. Na informacích jsem se dověděl, že pohledy už můžu vhodit do poštovních schránek přímo na ulici. Poštovní schránku poznáte jednoduše, je to velká žlutá popelnice, úplně stejná jako ve Španělsku či podobná anglickým červeným poštovním schránkám. Ale pozor, ta žlutá schránka musí být spíš podobná hydrantu než popelnici, neboť i

v Andoře se odpad recykluje a na plasty je tam vyčleněná právě žlutá popelnice. Vhozením pohledů jsme pověřili Jirku, neboť seděl vepředu vedle řidiče.

Pohledy do vlasti putovaly deset dní (ze Španělska byly pohledy doma za 4 dny). Než přišly, podezíral jsem Jirku, že pohledy odsoudil k recyklaci plastů. Tímto se mu omlouvám, neboť pohledy vhodil do správné schránky.

A to už jsme sestupovali údolím k hranici. Opět jsme projeli všechna města a městečka a ještě před hranicí zastavil Julian u benzínové čerpací stanice a se slovy: „Přece nebudu za deset kilometrů brát drahý španělský benzín.“ si natankoval plnou nádrž. Zaujaly mě andorrské SPZ. Martin měl sebou digitální fotoaparát, takže fotka SPZ je fotkou jeho.

Andorra je celním a daňovým rájem, a proto se tu pořád něco staví. Takže městečka jsou sice malebná, ale na můj vkus příliš rušná. Dojeli jsme na hranici a já očekával hladký průjezd. Jenže Španělé společný evropský prostor hlídají důkladně. I když jsme měli španělské auto, museli jsme na hranici zastavit a otevřít kufr. Nic jsme nenakoupili, co by Španělé chtěli proclít, takže jsme mohli v klidu pokračovat do prostoru

Evropské unie. Cestou zpět Julian řekl, že zná zkratku a jel po ní. Cesta se nám o dvě hodiny prodloužila. Ale co na tom? Návštěva Andorry za to stála. Nelitoval jsem ani ranního vstávání a ani nepohodlné jízdy španělskými serpentinami. Jen potenciálním návštěvníkům Andorry vzkazuji, nenechte se unést jen hlavním městem, ale vyjděte si i po horách, získáte pravý andorrský nadhled a z výšky poznáte krásu tohoto malého, avšak malebného knížectví. Tak jak jsme to učinili my.

Evropské unie. Cestou zpět Julian řekl, že zná zkratku a jel po ní. Cesta se nám o dvě hodiny prodloužila. Ale co na tom? Návštěva Andorry za to stála. Nelitoval jsem ani ranního vstávání a ani nepohodlné jízdy španělskými serpentinami. Jen potenciálním návštěvníkům Andorry vzkazuji, nenechte se unést jen hlavním městem, ale vyjděte si i po horách, získáte pravý andorrský nadhled a z výšky poznáte krásu tohoto malého, avšak malebného knížectví. Tak jak jsme to učinili my.

